

**Извештај о ревизији правилности пословања
Здравственог центра Зајечар за 2018. годину у делу који се
односи на:**

- увођење скраћеног радног времена за послове на радним местима са повећаним ризиком,
- набавку оброка и намирница намењених за исхрану болесника у стационарним здравственим установама и
- обрачун и исплату накнаде за рад члановима управног и надзорног одбора

Мисија

Државна ревизорска институција поузданим информацијама доприноси добром управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.

Наслована слика преузета са странице <https://www.glas-zajecara.com/wp-content/uploads/2018/04/bolnicaza.jpg>

Зашто смо спровели ову ревизију?

Теме за ревизију правилности одређене су на основу резултата до сада спроведених ревизија финансијских извештаја и правилности пословања здравствених установа у периоду 2013–2017 године. У до сада спроведеним ревизијама утврђене су значајне неправилности које су у вези са:

- утврђивањем права на скраћено радно време, организацију рада и остваривање права по основу скраћеног радног времена;
- планирањем, спровођењем и праћењем јавних набавки obroка и намирница за исхрану болесника (утврђивање процењене вредности, утврђивање дискриминаторских услова у конкурсној документацији, набавке по ценама већим од уговорених), што указује на слабости и одсуство интерних контрола у скоро свим фазама уговарања и праћења извршења закључених уговора о набавци;
- обрачуном и исплатом накнаде за рад члановима управног и надзорног одбора.

Ревизијом ће се обезбедити довољно валидних података за оцену примене прописа из области утврђивања дужине трајања радног времена, јавних набавки и обрачуна накнаде члановима органа управљања и давање препорука за унапређење пословања здравствених установа у овим областима.

Шта смо препоручили?

За уређење области која је била предмет ревизије дато је осам препорука које су усмерене на:

- усклађивање интерних аката у делу који се односи на радно време запослених и организацију рада у складу са прописима;
- увођење контролних поступака којима ће се обезбедити да се набавке добара и услуга планирају и спроводе у складу са прописима.

Резиме

Здравствени центар Зајечар (у даљем тексту: Здравствени центар):

Запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком није организовао радно време у складу са прописима

У Здравственом центру није ниједним актом уведено скраћено радно време. Запослени на радним местима са повећаним ризиком радили су скраћено радно време без претходно извршене стручне анализе службе медицине рада. Уведено је дежурство запосленима који су радили скраћено радно време и по том су остварили најмање 2.551 час дежурства.

Вршио набавке намирница за исхрану болесника које нису у складу са прописима о јавним набавкама

Здравствени центар је извршио набавку намирница за исхрану болесника најмање у износу од 5,6 милиона динара без спроведеног поступка јавне набавке.

Није исплаћивао накнаде за рад члановима Управног и Надзорног одбора

На седници Управног одбора Здравственог центра одржаној 2017. године, донета је једногласна одлука да се члановима Управног одбора не исплаћује накнада за рад. Надзорном одбору се није исплаћивала накнада за рад у 2018. години, али ниједним актом то није одлучено.

САДРЖАЈ:

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ	4
1. УВОЂЕЊЕ СКРАЋЕНОГ РАДНОГ ВРЕМЕНА ЗА ПОСЛОВЕ НА РАДНИМ МЕСТИМА СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ	4
1.1. Здравствени центар није одредио Актом о процени ризика посебне здравствене услове које морају испуњавати сви запослени на радном месту са повећаним ризиком	4
1.2. Здравствени центар није упућивао све запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком на периодичне лекарске прегледе	4
1.3. Акт о процени ризика није заснован на подацима који су ажурни. Подаци о опису послова, називу и локацији радних места где се обављају послови наведени у Акту о процени ризика нису усклађени са подацима који су обухваћени Правилником о организацији и систематизацији послова Здравственог центра	5
1.4. У Здравственом центру, у појединим службама, запослени на радним местима која су Актом о процени ризика одређена као радна места са повећаним ризиком, радили су скраћено радно време које није утврђено након стручне анализе службе медицине рада нити предвиђено као једна од мера за спречавање, отклањање или смањење ризика	6
1.5. Запослени у одсеку хемодијализе Здравственог центра су радили скраћено радно време а да радна места на којима обављају послове нису Актом о процени ризика утврђена као радна места са повећаним ризиком. На тај начин Здравствени центар је преузео обавезе и извршио расходе за плате за часове рада који нису ефективно извршени у износу од најмање 1,4 милиона динара	7
1.6. Здравствени центар није уредио права, обавезе и одговорности из радног односа колективним уговором код послодавца, односно правилником о раду, а за одређени број запослених који су радили скраћено радно време је закључио уговоре о раду на пуно радно време	8
1.7. Здравствени центар је у 2018. години уводио рад дужи од пуног радног времена запосленима који обављају послове на радним местима која су Актом о процени ризика утврђена као радна места са повећаним ризиком	8
2. НАБАВКА ОБРОКА И НАМИРНИЦА НАМЕЊЕНИХ ЗА ИСХРАНУ БОЛЕСНИКА У СТАЦИОНАРНИМ ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА	9
2.1. Здравствени центар је извршио набавку намирница за исхрану болесника у износу од 4,8 милиона динара преко уговорене вредности, односно без спроведеног поступка јавне набавке ...	9
2.2. Здравствени центар је извршио набавку намирница за исхрану болесника у износу од 759 хиљада динара без спроведеног поступка јавне набавке	10
2.3. Здравствени центар је утврдио процењену вредност јавне набавке на основу истраживања тржишта предмета јавне набавке	10
3. ОБРАЧУН И ИСПЛАТА НАКНАДА ЗА РАД ЧЛАНОВИМА УПРАВНОГ И НАДЗОРНОГ ОДБОРА	10
3.1. Здравствени центар у 2018. години није исплаћивао накнаде за рад члановима Управног и Надзорног одбора	10
II СКРЕТАЊЕ ПАЖЊЕ	12
III ПРЕПОРУКЕ	13
IV ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА	13
V КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ	15
1. Предмет ревизије	15
2. Ревидирани период пословања	15
3. Информације о субјекту ревизије	15
4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима	17
5. Критеријуми	18
6. Методологија рада	19
7. Стандарди ревизије примењени у ревизији	19
VI ПРИЛОГ УЗ ЗАКЉУЧАК БРОЈ 1.7.	20
VII ПРИЛОГ УЗ ЗАКЉУЧАК БРОЈ 2.1.	24
VIII ПРИЛОГ УЗ ЗАКЉУЧАК БРОЈ 2.2.	27

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. УВОЂЕЊЕ СКРАЋЕНОГ РАДНОГ ВРЕМЕНА ЗА ПОСЛОВЕ НА РАДНИМ МЕСТИМА СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ

1.1. Здравствени центар није одредио Актом о процени ризика посебне здравствене услове које морају испуњавати сви запослени на радном месту са повећаним ризиком

Послодавац је дужан да актом о процени ризика, на основу оцене службе медицине рада, одреди посебне здравствене услове које морају испуњавати запослени на радном месту са повећаним ризиком¹.

Здравствени центар донео је Акт о процени ризика августа 2008. године у писменој форми за сва радна места у радној околини којим су утврђена радна места са повећаним ризиком. Наведени Акт садржи мишљење специјалисте медицине рада у вези радних места са повећаним ризиком при чему су само за запослене који раде са изворима јонизујућих зрачења (радиологија и нуклеарна медицина) утврђени посебни здравствени услови. За остале запослене на радним местима која су утврђена као радна места са повећаним ризиком, нису утврђени Актом о процени ризика посебни здравствени услови.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 1*).

1.2. Здравствени центар није упућивао све запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком на периодичне лекарске прегледе

Послодавац је дужан да запосленом на радном месту са повећаним ризиком пре почетка рада обезбеди претходни лекарски преглед, као и периодични лекарски преглед у току рада².

Послодавац је дужан да обезбеди на основу акта о процени ризика и оцене службе медицине рада прописане лекарске прегледе запослених у складу са овим законом³.

Послодавац је дужан да води и чува евиденције о радним местима са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених распоређених на та радна места⁴.

Правилником о претходним и периодичним лекарским прегледима запослених на радним местима са повећаним ризиком утврђен је начин, поступак и

¹ члан 16 став 1 Закона о безбедности и здрављу на раду – „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 91/15 и 113/17 – др.закон; члан 13 Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини – „Службени гласник РС“, бр. 72/06, 84/06 – испр., 30/10 и 102/15;

² члан 66 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе – „Службени гласник РС“, број 01/15;

члан 43 Закона о безбедности и здрављу на раду;

³ члан 15 став 1 тачка 8) Закона о безбедности и здрављу на раду;

⁴ члан 49 став 1 тач. 1) и 2) Закона о безбедности и здрављу на раду;

рокови вршења претходног лекарског прегледа лица које заснива радни однос, односно лица које послодавац ангажује за рад на радном месту са повећаним ризиком и периодичног лекарског прегледа запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком⁵.

У поступку ревизије утврђено је да запослени, приликом заснивања радног односа на пословима са повећаним ризиком, обављају лекарски преглед о чему постоји евиденција у досијеима. Здравствени центар сваке године упућује на периодичне лекарске прегледе само запослене који раде у зони јонизујућег зрачења као и у одсеку онкологије. Прегледи се обављају једним делом у Здравственом центру (лабораторија), а за микронуклеусе и хромозомске аберације у другим установама на основу закључених уговора.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 2*).

1.3. Акт о процени ризика није заснован на подацима који су ажурни. Подаци о опису послова, називу и локацији радних места где се обављају послови наведени у Акту о процени ризика нису усклађени са подацима који су обухваћени Правилником о организацији и систематизацији послова Здравственог центра

Актом о процени ризика уређује се начин и поступак процене ризика од настанка повреда на раду или оштећење здравља, односно обољења запосленог на радном месту и у радној околини, као и начин и мере за њихово отклањање⁶.

Процена ризика између осталог, обухвата и снимање организације рада⁷ а то подразумева увид у акт послодавца којим се уређује његово унутрашње уређење, односно организација и систематизација радних места за обављање послова из делатности послодавца и другу документацију послодавца која се односи на организацију рада, као и непосредну проверу прописане, односно утврђене организације рада и фактичког стања организације рада код послодавца⁸.

Измене и допуне акта о процени ризика на радном месту и у радној околини подлеже делимичним изменама и допунама када је процена заснована на подацима који нису ажурни⁹.

У поступку ревизије утврдили смо да подаци о опису послова, називу и локацији радних места где се обављају послови наведени у Акту о процени ризика, нису усклађени са подацима обухваћеним Правилником

⁵ Правилник о претходним и периодичним лекарским прегледима запослених на радним местима са повећаним ризиком – „Службени гласник РС“, бр. 120/07, 93/08 и 53/17;

⁶ члан 1 Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и радној околини;

⁷ члан 3 став 3 тачка 3) Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и радној околини;

⁸ члан 6 став 1 Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и радној околини;

⁹ члан 15 став 2 тачка 4) Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и радној околини;

о организацији и систематизацији послова Здравственог центра Зајечар¹⁰ и свим изменама наведеног Правилника у току 2018. године.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 3*).

1.4. У Здравственом центру, у појединим службама, запослени на радним местима која су Актом о процени ризика одређена као радна места са повећаним ризиком, радили су скраћено радно време које није утврђено након стручне анализе службе медицине рада нити предвиђено као једна од мера за спречавање, отклањање или смањење ризика

Запосленом који ради на нарочито тешким, напорним и за здравље штетним пословима, утврђеним законом или општим актом, на којима и поред примене одговарајућих мера безбедности и заштите живота и здравља на раду, средства и опреме за личну заштиту на раду постоји повећано штетно дејство на здравље запосленог – скраћује се радно време сразмерно штетном дејству услова рада на здравље и радну способност запосленог, а највише 10 часова недељно (послови са повећаним ризиком). Скраћено радно време утврђује се на основу стручне анализе, у складу са законом¹¹.

Запосленима који раде на нарочито тешким, напорним и за здравље штетним пословима на којима и поред примене одговарајућих мера безбедности и заштите живота и здравља на раду, средстава и опреме личне заштите, постоји повећано штетно дејство на здравље запосленог (у даљем тексту: радна места са повећаним ризиком) скраћује се радно време сразмерно штетном дејству услова рада на здравље и радну способност запосленог, у складу са законом и овим уговором¹².

Радно време запосленог, у складу са законом, скраћује се сразмерно штетном дејству услова рада на здравље и радну способност запосленог, у складу са извршеном проценом ризика и стручном анализом службе медицине рада¹³.

Актом о процени ризика утврђено је 31 радно место са повећаним ризиком у одсеку онкологије, сектору за хируршке гране, служби за гинекологију и акушерство са неонатологијом, служби за психијатрију, радиологији и нуклеарној медицини.

За радна места са повећаним ризиком дато је мишљење специјалисте медицине рада, при чему није

¹⁰ број 3737 од 11. јуна 2018. године;

¹¹ члан 52 став 1 Закона о раду – „Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 – одлука УС, 113/17 и 95/18 – аутентично тумачење;

¹² члан 37 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе;

¹³ члан 38 став 1 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе;

утврђено скраћено радно време као једна од мера за спречавање, отклањање или смањење ризика.

Здравствени центар донео је Одлуку о распореду, почетку и завршетку радног времена у Здравственом центру Зајечар¹⁴ и Одлуке о измени одлуке о распореду, почетку и завршетку радног времена у Здравственом центру Зајечар¹⁵. Дана 5. септембра 2018. године донета је и Одлука о распореду рада Дома здравља ЦЗ Зајечар¹⁶ којом се регулише распоред, почетак и завршетак радног времена у служби ОЈ Дом здравља Зајечар у Здравственом центру Зајечар. Наведеним одлукама није одређено у којим службама и за која радна места се уводи скраћено радно време.

У поступку ревизије увидом у радне листе односно евиденције присутности запослених које воде све службе, утврдили смо да су укупно 76 запослених у служби радиологије, психијатрије, одсека хемодијализе и ургентне медицине радили са скраћеним радним временом, а без претходне стручне анализе службе медицине рада.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 4*).

1.5. Запослени у одсеку хемодијализе Здравственог центра су радили скраћено радно време а да радна места на којима обављају послове нису Актом о процени ризика утврђена као радна места са повећаним ризиком. На тај начин Здравствени центар је преузео обавезе и извршио расходе за плате за часове рада који нису ефективно извршени у износу од најмање 1,4 милиона динара

Увидом у евиденције о присутности на раду запослених, утврдили смо да су запослени у одсеку хемодијализе радили са скраћеним радним временом. Актом о процени ризика, послови на радним местима у одсеку хемодијализе нису одређени као радна места-послови са повећаним ризиком. На тај начин, увођењем скраћеног радног времена овим лицима, преузете су обавезе и извршени расходи за плате у износу од најмање 1.422.747 динара, по основу 3.850 часова рада који нису ефективно извршени. Одговорно лице је дало образложење да је радно време у одсеку хемодијализе 36 часова недељно у складу са одредбама Посебног колективног уговора чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 5*).

¹⁴ број 2356 од 16. априла 2015. године;

¹⁵ број 3374 од 29. маја 2017. године, број 6437 од 28. септембра 2017. године и број 8164 од 5. децембра 2017. године;

¹⁶ број 5686 од 5. септембра 2018. године;

1.6. Здравствени центар није уредио права, обавезе и одговорности из радног односа колективним уговором код послодавца, односно правилником о раду, а за одређени број запослених који су радили скраћено радно време је закључио уговоре о раду на пуно радно време

Одредбом члана 1 став 2 Закона о раду прописано је да се права, обавезе и одговорности из радног односа уређују и колективним уговором и уговором о раду, као и правилником о раду, под условима прописаним одредбама члана 3 став 2 Закона о раду.

Права, обавезе и одговорности у вези са безбедношћу и здрављем на раду ближе се уређују колективним уговором, општим актом послодавца или уговором о раду¹⁷.

Здравствени центар није уредио права, обавезе и одговорности из радног односа колективним уговором код послодавца, односно правилником о раду, а од укупног броја запослених, који су радили скраћено радно време (76 запослених), са њих 47 закључио уговоре о раду на пуно радно време, иако су радили скраћено радно време, што није у складу са одредбама члана 1 став 2 и члана 3 став 2 Закона о раду.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 6*).

1.7. Здравствени центар је у 2018. години уводио рад дужи од пуног радног времена запосленима који обављају послове на радним местима која су Актом о процени ризика утврђена као радна места са повећаним ризиком

Запосленом који ради на пословима на којима је уведено скраћено радно време, не може да се одреди прековремени рад на тим пословима, ако законом није друкчије одређено¹⁸.

Здравствена установа је дужна да у оквиру утврђеног недељног распореда рада и радног времена пружа здравствену заштиту радом у једној, две или више смена, у складу са делатношћу здравствене установе, о чему одлуку доноси директор здравствене установе¹⁹.

Облици прековременог рада здравствених радника, у смислу Закона о здравственој заштити су дежурство, приправност и рад по позиву. Здравствена установа може да уведе дежурство као прековремени рад, ако организацијом рада у сменама или прерасподелом радног времена није у могућности да обезбеди здравствену заштиту. Директор здравствене установе доноси одлуку о увођењу и обиму дежурства на нивоу здравствене установе, као и по здравственом раднику. Здравственом раднику дежурство не може трајати дуже од десет часова недељно. Дежурство може трајати највише до 20 часова недељно, на основу сагласности

¹⁷ члан 3 Закона о безбедности и здрављу на раду;

¹⁸ члан 53 став 4 Закона о раду;

¹⁹ члан 76 став 1 Закона о здравственој заштити – „Службени гласник РС“, бр. 105/05, 107/05, 72/09 – др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13 – др. закон, 93/14, 96/15, 106/15, 113/17 – др. закон и 105/17 – др. закон;

Министарства здравља уз претходно прибављено мишљење надлежног завода за јавно здравље²⁰.

Директор Здравственог центра је током 2018. године доносио одлуке о увођењу дежурства и одлуке о измени и допуни одлуке о увођењу дежурства на основу којих су доношена решења о распореду дежурства по службама за сваки месец.

У поступку ревизије увидом у радне листе (евиденције присутности) и картоне примања, утврдили смо да су током 2018. године 23 запослена који обављају послове на радним местима која су Актом о процени ризика утврђена као радна места са повећаним ризиком, остварили 2.551 час дежурства.

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу уз закључак број 1.7. овог извештаја.

2. НАБАВКА ОБРОКА И НАМИРНИЦА НАМЕЊЕНИХ ЗА ИСХРАНУ БОЛЕСНИКА У СТАЦИОНАРНИМ ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА

2.1. Здравствени центар је извршио набавку намирница за исхрану болесника у износу од 4,8 милиона динара преко уговорене вредности, односно без спроведеног поступка јавне набавке

Одредбама члана 31 Закона о јавним набавкама²¹ уређени су поступци јавних набавки као и начин доделе уговора. Одредбама члана 7 Закона о јавним набавкама прописане су набавке на које се закон не примењује.

Набавка намирница за исхрану болесника није прописана као набавка на коју се закон не примењује.

Здравствени центар је у 2018. години извршио набавку намирница за исхрану болесника по закљученим уговорима о јавним набавкама у периоду 2016-2018. године.

У поступку ревизије утврђено је да је Здравствени центар извршио набавке намирница за исхрану болесника најмање у износу од 4.815.658 динара преко уговорене вредности, односно без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама, што није у складу са чланом 31 Закона о јавним набавкама и чланом 56 став 4 Закона о буџетском систему²².

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 7*).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу уз закључак број 2.1. овог извештаја.

²⁰ члан 77 став 1 Закона о здравственој заштити;

²¹ „Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15 и 68/15;

²² „Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17 и 95/18;

2.2. Здравствени центар је извршио набавку намирница за исхрану болесника у износу од 759 хиљада динара без спроведеног поступка јавне набавке

У поступку ревизије увидом у документацију и Образложење²³ које је доставио Здравствени центар утврђено је да је извршена набавка намирница за исхрану болесника у износу од 758.692 динара без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама, што није у складу са чланом 31 Закона о јавним набавкама и чланом 56 став 4 Закона о буџетском систему.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (*Препорука број 8*).

Више детаља у вези овог налаза дато је у Прилогу уз закључак број 2.2. овог извештаја.

2.3. Здравствени центар је утврдио процењену вредност јавне набавке на основу истраживања тржишта предмета јавне набавке

Процењена вредност јавне набавке мора бити заснована на спроведеном истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл. и мора бити валидна у време покретања поступка.²⁴

Здравствени центар одредио је процењену вредност јавне набавке на основу истраживања тржишта, односно извршио је проверу цена намирница за исхрану болесника пре покретања поступка јавне набавке у посматраном периоду.²⁵

3. ОБРАЧУН И ИСПЛАТА НАКНАДА ЗА РАД ЧЛАНОВИМА УПРАВНОГ И НАДЗОРНОГ ОДБОРА

3.1. Здравствени центар у 2018. години није исплаћивао накнаде за рад члановима Управног и Надзорног одбора

Чланови Управног и Надзорног одбора Здравственог центра именовани су од стране оснивача, Министарства здравља Републике Србије, решењем о именовању чланова управног и надзорног одбора у складу са чланом 130 Закона о здравственој заштити.

Решењем о разрешењу и именовању чланова Управног одбора Здравственог центра Зајечар²⁶ именовано је седам чланова управног одбора, од којих су три члана из здравствене установе, а четири члана су представници оснивача²⁷.

²³ број 5627 од 28. августа 2019. године;

²⁴ члан 64 Закона о јавним набавкама;

²⁵ уписује се јединична минимална цена са сајта СТИПС са Нишке зелене пијаце, а цене свежег поврћа се утврђују путем записника од стране комисије коју сачињавају представници понуђача и наручиоца, тако што се преузима минимална цена са сајта „Систем тржишних информација Србије (СТИПС) – зелена пијаца град Зајечар или Ниш – зелена пијаца“ умањене за понуђени проценат на дан сачињавања записника, тј. једном недељно;

²⁶ Решење број 119-05-418/2017-04 од 31. августа 2017. године;

²⁷ члан 137 Закона о здравственој заштити;

Решењем о разрешењу и именовању чланова Надзорног одбора Здравственог центра Зајечар²⁸ именовано је пет чланова Надзорног одбора, од којих су два члана из здравствене установе, а три члана су представници оснивача²⁹.

На седници Управног одбора Здравственог центра одржаној 13. септембра 2017. године, на предлог в.д. директора, једногласно је донета одлука да се члановима Управног одбора не исплаћује накнада за рад³⁰.

Накнада за рад члановима Надзорног одбора није исплаћивана у 2018. години, али према образложењу одговорног лица Правне службе не постоји појединачни акт којим је то одлучено.

²⁸ Решење број 119-05-418/2017-04 од 31. августа 2017. године;

²⁹ члан 139 Закона о здравственој заштити;

³⁰ Записник број 5712/1 од 13. септембра 2017. године;

II СКРЕТАЊЕ ПАЖЊЕ

1. Здравствени центар није омогућио лицу које обавља послове јавне набавке да у року од три месеца од дана заснивања радног односа, односно од дана када је стекао услове, полаже стручни испит за службеника за јавне набавке.

Наручилац је дужан да лицу које обавља послове јавних набавки омогући да у року од три месеца од дана заснивања радног односа, односно од дана када се стекну услови, положи стручни испит за службеника за јавне набавке³¹.

У поступку ревизије утврђено је да су Правилником о систематизацији радних места Здравственог центра посебно систематизована радна места за јавне набавке (шеф одсека, службеник за јавне набавке – 2 извршиоца, референт за јавне набавке) где је као услов наведено поседовање сертификата за обављање ове врсте послова. Систем јавних набавки се одвија у оквиру сектора правно-финансијских и комерцијалних послова. Послове јавних набавки обавља руководиоца и три лица која нису положила стручни испит и стекла сертификат предвиђен систематизацијом радних места.

Препоручује се одговорним лицима Здравственог центра да омогуће лицима која обављају послове јавних набавки да полажу стручни испит за службеника за јавне набавке.

2. Здравствени центар није имао писану процедуру о припреми и дистрибуцији хране.

Оброци за исхрану болесника припремају се у кухињи Здравственог центра на основу одређених норматива нутриционисте и примене предвиђених дијета. Свако одељење доставља кухињи одељенско требовање хране на прописаном обрасцу, а затим нутрициониста дефинише дневни обрачун јеловника. Након припреме obroка задужена лица са одељења преузимају храну за болеснике и потписују магационеру требовање. Контролу намирница у 2018. години за исхрану болесника у Здравственом центру спроводио је Завод за јавно здравље „Тимок“, на основу спроведених поступака јавних набавки и закључених уговора³².

На основу објашњења одговорног лица за припрему obroка, запослена лица у Здравственом центру немају могућност исхране у кухињи установе. У поступку ревизије утврђено је да Здравствени центар спроводи потребне активности приликом припреме и дистрибуције obroка пацијентима, али да нема сачињен интерни акт о припреми и дистрибуцији хране, као и предвиђен број потписа на обрасцима за требовање и припремање хране у 2018. години. Неуспостављањем писане политике и процедуре, могу се угрозити предвиђени циљеви и радње у вези са извршењем финансијског плана, планираних активности, задатака и програма.

Препоручује се одговорним лицима Здравственог центра да усвоје писану процедуру о припреми и дистрибуцији хране.

3. Надзорни одбор Здравственог центра није током целе 2018. године имао прописан број чланова у складу са одредбама члана 139 Закона о здравственој заштити, јер је у периоду јул – август имао четири члана, а у периоду август – децембар три члана.

³¹ члан 134 став 5 Закона о јавним набавкама;

³² ЈН 5МВ/2017 и Уговор број 3349 од 26. маја 2017. године и ЈН 14МВ/ 2018 и Уговор број 4374 од 5. јула 2018. године;

III ПРЕПОРУКЕ

Препорука број 1: Препоручује се одговорним лицима Здравственог центра да донесу акт о процени ризика којим ће бити утврђени посебни здравствени услови које морају испуњавати сви запослени на радном месту са повећаним ризиком.

Препорука број 2: Препоручује се одговорним лицима Здравственог центра да упућују све запослене који раде на пословима са повећаним ризиком на прописане лекарске прегледе и успоставе евиденцију о томе у складу са прописима који уређују ову област.

Препорука број 3: Препоручује се одговорним лицима Здравственог центра да Акт о процени ризика ускладе са Правилником о организацији и систематизацији послова Здравственог центра Зајечар у делу описа послова, назива и локације радних места где се обављају послови.

Препорука број 4: Препоручује се одговорним лицима Здравственог центра да скраћено радно време уведе у складу са извршеном проценом ризика и претходно извршеном стручном анализом медицине рада.

Препорука број 5: Препоручује се одговорним лицима Здравственог центра да утврђују право на скраћено радно време запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком на основу стручне анализе медицине рада у складу са критеријумима за скраћење времена изложености штетностима на местима рада са повећаним ризиком предложеним од завода за медицину рада који оснива Република Србија.

Препорука број 6: Препоручује се одговорним лицима Здравственог центра да након што донесу Акт о процени ризика који ће бити усклађен са Правилником о организацији и систематизацији послова и уведу скраћено радно време у складу са прописима који уређују ову област, уговоре о раду и радне листе у делу који се односи на радно време запослених на пословима са повећаним ризиком, ускладе са актом о процени ризика.

Препорука број 7: Препоручује се одговорним лицима Здравственог центра да уведу контролне поступке којима ће обезбедити да се набавке добара и услуга не врше изнад уговорене вредности, односно да се набавке планирају и спроводе у складу са законом.

Препорука број 8: Препоручује се одговорним лицима Здравственог центра да уведу контролне поступке којима ће обезбедити да се набавке добара и услуга за које не постоји разлог за изузеће од примене прописа, који уређују јавне набавке, планирају и спроводе у складу са истим.

IV ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА

Здравствени центар Зајечар је, на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Здравствени центар Зајечар је обавезан да у одазивном извештају исказе мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама. За мере исправљања је дужан да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За налазе, односно неправилности за које су дате препоруке под редним бројевима: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 и 8 и које је могуће отклонити у року од 90 дана Здравствени центар Зајечар обавезан је да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјекат ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не подносе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институције је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 ст. 7 до 13 Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
29. октобар 2019. године

V КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу одредби Закона о Државној ревизорској институцији³³, Програма ревизије за 2019. годину и Закључка о спровођењу ревизије број 400-113/2019-05 од 14. јануара 2019. године.

1. Предмет ревизије

Спроводи се ревизија правилности пословања која се односи на: 1) увођење скраћеног радног времена за послове на радним местима са повећаним ризиком, 2) набавку obroка и намирница намењених за исхрану болесника у стационарним здравственим установама и 3) обрачун и исплату накнаде за рад члановима управног и надзорног одбора.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2018. године.

3. Информације о субјекту ревизије

Назив: Здравствени центар Зајечар

Седиште и адреса: 19000 Зајечар, ул. Расадничка бб

Матични број: 07201885

ПИБ: 101329997

Број уписа у судски регистар: Окружни привредни суд у Зајечару број Фи 557/90 од 1. августа 1990. године, регистарски уложак број 1-594

Историјат Здравственог центра Зајечар

Здравствени центар Зајечар основан је Одлуком Скупштине Социјалистичке Републике Србије³⁴. Упис оснивања у судски регистар извршен је Решењем Окружног привредног суда у Зајечару³⁵.

Прва болница у Зајечару почела је са радом 1868. године са 20 постеља, а на садашњој локацији 1911. године почела је са радом болница као најуређенија у Краљевини Србији. Била је то обласна (окружна) болница са 300 постеља и са одељењима за унутрашње болести, хирургију, породилиштем и посебним делом за децу, као и просторијама за заразне болести. Изградњом савремене болнице 1912. године створени су услови за развој квалитетне медицине, специјалистичких грана и савремене дијагностике. Године 1920. основан је Дом народног здравља и та година се сматра почетком развоја примарне здравствене заштите у Зајечару. У 1953. години болница је бројем специјалистичких грана, садржајем и нивоом услуга испунила одређене услове па је одлуком тадашњег Министарства здравља проглашена за болницу прве категорије. Дом здравља се комплетира са свим службама које су законом тада биле предвиђене. Спајање амбулантне и стационарне здравствене службе у Општини Зајечар извршено је 1964. године. Тиме су створени услови за развој савременог концепта здравствене заштите који је подразумевао функционалну интегрисаност амбулантне и стационарне здравствене службе.

Године 1998. на основу Статута Здравственог центра уз сагласност Министарства за здравље Републике Србије, Здравствени центар обавља здравствену делатност предвиђену законом за дом здравља (примарни ниво здравствене заштите) и опште болнице

³³ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07 и 36/10;

³⁴ број 541 од 26. јула 1990. године;

³⁵ број Фи 557/90, регистарски уложак број 1-594 од 1. августа 1990. године;

(поликлиничка и стационарна здравствена делатност – секундарни ниво здравствене заштите) на подручју тадашње Општине Зајечар и Зајечарског округа.

Данас, Здравствени центар обавља здравствену делатност на примарном нивоу у Дому здравља на подручју Града Зајечара за око 65 хиљада становника и специјалистичко-консултативну и болничку здравствену делатност на секундарном нивоу у Општој болници на подручју Зајечарског управног округа за 120 хиљада становника.

Унутрашња организација Здравственог центра Зајечар

Унутрашњу организацију Здравственог центра Зајечар чине две основне организационе целине:

Дом здравља и
Општа болница.

Здравствени центар Зајечар обавља здравствену делатност на примарном нивоу у Дому здравља на подручју Града Зајечара и специјалистичко-консултативну и болничку здравствену делатност на секундарном нивоу у Општој болници на подручју Зајечарског управног округа.

У циљу ефикаснијег и рационалнијег обављања делатности у оквиру Дома здравља, Опште болнице и на нивоу целе Установе образују се следеће организационе јединице (службе, одељења, одсеци, кабинети):

У Дому здравља:

- 1) Служба за здравствену заштиту предшколске и школске деце са развојним саветовалиштем и саветовалиштем за младе;
- 2) Служба за здравствену заштиту жена;
- 3) Служба за општу медицину са центром за превентивне активности;
- 4) Служба за хитну медицинску помоћ са санитетским превозом;
- 5) Служба за кућно лечење и негу;
- 6) Служба за поливалентну патронажу и
- 7) Служба за стоматолошку здравствену заштиту.

У Општој болници:

I Сектор за интернистичке гране медицине

- 1) Служба за интерну медицину са хемодијализом;
- 2) Служба за пнеумофтизиологију;
- 3) Служба за неурологију и
- 4) Служба за инфективне и кожне болести.

II Сектор за хируршке гране медицине

- 1) Служба опште и дечије хирургије;
- 2) Служба за ортопедију са трауматологијом;
- 3) Служба за урологију;
- 4) Одељење за ОРЛ и МФХ;
- 5) Одсек за офталмологију;
- 6) Служба за анестезију са реанимацијом;

III Сектор за поликлиничке делатности

- 1) Пријем и збрињавање ургентних стања;
- 2) Специјалистички прегледи, консултације и функционална дијагностика;
- 3) Дневне болнице (хемодијализа, хемиотерапија, хирургија, психијатрија);

- 4) Физикална медицина и рехабилитација са медицином спорта;
- 5) Снабдевање крвљу и крвним производима;
- 6) Радиолошка дијагностика;
- 7) Лабораторијска дијагностика;
- 8) Нуклеарна медицина;
- 9) Болничка апотека;
- 10) Патологија, патохистологија и цитологија и
- 11) Социјална медицина и информатива.

IV Служба за гинекологију и акушерство са неонатологијом;

V Служба за педијатрију;

VI Служба за психијатрију и

VII Служба за продужено лечење и негу.

Заједнички послови на нивоу Установе:

- 1) Служба за опште, правне и економско-финансијске послове и
- 2) Служба за техничке, помоћне и друге сличне послове.

Образовање ужих организационих јединица у оквиру сектора и служби, укључујући и просторно издвојене здравствене станице и здравствене амбулантне, уређује се актом о организацији и систематизацији послова који доноси директор.

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

У складу са усвојеним предметом и утврђеним критеријумима за ревизију правилности, ревизија је усмерена на:

- утврђивање права на скраћено радно време, организацију рада и остваривање права по основу скраћеног радног времена;
- планирање, спровођење и праћење јавних набавки намирница за припремање obroка за болеснике, као и утврђивање процењене вредности јавне набавке на основу спроведеног истраживања тржишта, утврђивање дискриминаторских услова у конкурсној документацији, набавку предметних добара по ценама већим од уговорених;
- правилност обрачуна и исплате накнаде за рад члановима управног и надзорног одбора.

Ревизија се спроводи на нивоу установе као целине, односно свих организационих делова.

5. Критеријуми

Прописи који су у ревизији коришћени као извор критеријума су:

- 1) Закон о раду,
- 2) Закон о безбедности и здрављу на раду,
- 3) Закон о јавним набавкама,
- 4) Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава,
- 5) Закон о здравственој заштити,
- 6) Закон о буџетском систему,
- 7) Посебан колективни уговор за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе,
- 8) подзаконски прописи донети у вези спровођењем наведених закона.

Критеријуми на основу којих се извршило оцењивање предмета ревизије су:

- 1) Да ли је послодавац донео акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној околини и утврдио начин и мере за њихово отклањање? (Закон о безбедности и здрављу на раду, члан 13 став 1);
- 2) Да ли је запосленима који раде на пословима са повећаним ризиком утврђено право на скраћено радно време на основу стручне анализе, односно у складу са извршеном проценом ризика и стручном анализом медицине рада? (Закон о раду, члан 52 став 2 и члан 38 став 1 Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе);
- 3) Да ли је послодавац актом о процени ризика, на основу оцене службе медицине рада, одредио посебне здравствене услове које морају испуњавати запослени на радном месту са повећаним ризиком? (Закон о безбедности и здрављу на раду, члан 16 став 1);
- 4) Да ли је послодавац упућивао на претходне и периодичне лекарске прегледе запослене који раде на радним местима са повећаним ризиком? (Правилник о претходним и периодичним лекарским прегледима запослених на радним местима са повећаним ризиком, чл. 2 и 3);
- 5) Да ли је запосленима којима је уведено скраћено радно време одређен прековремени рад на тим пословима? (Закон о раду, члан 53 став 4);
- 6) Да ли су поступци планирања и спровођења јавних набавки, закључени уговори, измене и извршење закључених уговора у складу са Законом о јавним набавкама?
- 7) Да ли су извршене набавке добара без спроведеног поступка јавне набавке који је био обавезан по Закону?
- 8) Да ли управни и надзорни одбор има прописан број чланова и да ли су именовани у складу са Законом? (Закон о здравственој заштити, чл. 130, 137 и 139)
- 9) Да ли су повећаване накнаде члановима управног и надзорног одбора? (Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, члан 4).

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије спровели смо следеће поступке:

- анализу прописа који уређују пословање Здравственог центра;
- инспекцијски рад који укључује преглед евиденција и документације Здравственог центра у вези са скраћеним радним временом, набавком намирница за исхрану болесника и обрачуном и исплатом накнада управном и надзорном одбору;
- испитивање активности, одлука одговорних лица Здравственог центра у вези скраћеним радним временом, набавком намирница за исхрану болесника и обрачуном и исплатом накнада управном и надзорном одбору;
- интервјуисање одговорних особа Здравственог центра.

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије упознали смо представнике Здравственог центра са прелиминарним налазима и закључцима ревизије и потврдили тачност чињеница.

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 „Фундаментални принципи ревизије јавног сектора“, ИССАИ 400 „Фундаментални принципи ревизије правилности пословања“ и ИССАИ 4000 „Стандард за ревизију правилности пословања“.

VI ПРИЛОГ УЗ ЗАКЉУЧАК БРОЈ 1.7.

Увођење прековременог рада запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком

Законом о здравственој заштити који је био у примени у 2018. години прописано је да је здравствена установа дужна, да у оквиру утврђеног недељног распореда рада и радног времена, пружа здравствену заштиту радом у једној, две или више смена, у складу са делатношћу здравствене установе, о чему одлуку доноси директор здравствене установе.

Здравствени центар донео је Одлуку о распореду, почетку и завршетку радног времена у Здравственом центру Зајечар и Одлуке о измени одлуке о распореду, почетку и завршетку радног времена у Здравственом центру Зајечар. Дана 5. септембра 2018. године донета је и Одлука о распореду рада Дома здравља ЦЗ Зајечар којом се регулише распоред, почетак и завршетак радног времена у служби ОЈ Дом здравља Зајечар у Здравственом центру Зајечар. Наведеним одлукама није одређено у којим службама и за која радна места се уводи скраћено радно време.

Директор Здравственог центра је током 2018. године доносио одлуке о увођењу дежурства и одлуке о измени и допуни одлуке о увођењу дежурства на основу којих су доношена решења о распореду дежурства по службама за сваки месец.

Облици прековременог рада здравствених радника, у смислу наведеног закона су дежурство, приправност и рад по позиву. Дежурство, као облик прековременог рада, уводи се здравственим радницима уколико здравствена установа није у могућности да обезбеди здравствену заштиту организацијом рада у сменама или прерасподелом радног времена. Директор здравствене установе доноси одлуку о увођењу и обиму дежурства на нивоу здравствене установе, као и по здравственом раднику.

Одредбом члана 53 став 4 Закона о раду прописано је да послодавац не може да одреди прековремени рад запосленима који раде на пословима са скраћеним радним временом, ако законом није друкчије одређено.

Здравствени центар је Актом о процени ризика утврдио 31 радно место са повећаним ризиком и уговором о раду/анексом уговора о раду увео скраћено радно време за најмање 13 извршиоца.

Здравствени центар је на дан 31. децембар 2018. године имао 827 запослених који су се финансирани на терет средстава обавезног здравственог осигурања, што представља и укупан број запослених на неодређено време јер није имао запослене који су се финансирани из других средстава. Укупан број запослених на одређено време је био 62 од чега је 41 запослени на одређено време због повећаног обима посла, а 21 на одређено време због замене одсутних запослених.

Кадровским планом Здравственог центра за 2018. годину утврђено је 908 запослених на неодређено време који обављају послове за потребе обавезног здравственог осигурања.

Према подацима исказаним у Извршењу Плана рада Здравственог центра за 2018. годину утврђено је да је број запослених на неодређено време у Здравственом центру био испод потребног броја запослених утврђеног нормативом за 205 извршилаца, од чега је највећи недостатак кадра забележен код медицинских сестара и техничара.

Табела број 1: Преглед броја запослених у Здравственом центру Зајечар

Занимање	Кадровски план (КП) ³⁶	Норматив ³⁷	Разлика	Број запослених на дан 31. децембар 2018. године	Разлика у односу на КП	Разлика у односу на норматив
1	2	3	4 = 2 - 3	5	6 = 5 - 2	7 = 5 - 3
Медицински радници укупно:	726	801	(75)	670	(56)	(131)
Доктори медицине	180	192	(12)	172	(8)	(20)
Фармацеути, фармацеути - биохемичари	4	6	(2)	4	/	(2)
Здравствени радници са ВШС и ССС	506	559	(53)	461	(45)	(98)
Здравствени сарадници са ВСС, ВШС и ССС	8	11	(3)	5	(3)	(6)
Доктори стоматолозије који обављају послове за потребе обавезног здравственог осигурања	11	13	(2)	11	/	(2)
Стоматолошке сестре са ВШС и ССС, које обављају послове за потребе обавезног здравственог осигурања	13	15	(2)	14	1	(1)
Зубни техничари са ВШС и ССС, који обављају послове за потребе обавезног здравственог осигурања	4	5	(1)	3	(1)	(2)
Немедицински радници укупно:	182	231	(49)	157	(25)	(74)
Административни радници	30	41	(11)	28	(2)	(13)
Технички и помоћни радници	152	190	(38)	129	(23)	(61)
Укупан број:	908	1032	(124)	827	(81)	(205)

Директор Здравственог центра је у поступку ревизије доставио образложење у коме је навео да није прибављено мишљење Завода за јавно здравље у вези расположивог кадра и организације рада. Прековремени рад (дежурство) је био неопходан како би се организовао континуирани рад одељења, а самим тим и континуирано пружање здравствене заштите, с обзиром да је постојеће стање кадра у Здравственом центру значајно испод норматива и Кадровског плана.

Одредбом члана 59 став 1 новог Закона о здравственој заштити³⁸, који је ступио на снагу 11. априла 2019. године прописано је да здравствени радници и здравствени сарадници, као и друга лица запослена у здравственој установи, односно приватној пракси, не смеју напустити радно место док им се не обезбеди замена у току радног времена, односно после истека радног времена, ако би се тиме нарушило обављање здравствене делатности и угрозило здравље пацијента. Запослени који је у наведеном случају наставио рад после истека радног времена, што се сматра прековременим радом, дужан је да о томе писмено обавести непосредног руководиоца, најкасније наредног радног дана. Одредбом става 3 наведеног члана прописано је да се запосленом који ради на пословима на којима је уведено скраћено радно време, у складу са законом којим се уређује рад, може одредити

³⁶ подаци преузети из Кадровског плана Здравственог центра Зајечар број: 112-01-200/2018-02 од 20. августа 2018. године;

³⁷ подаци преузети из Планско – извештајних табела Завода за јавно здравље за 2018. годину;

³⁸ „Службени гласник РС“ број 25/2019;

прековремени рад на тим пословима у случају из става 1 овог члана, као и у случају да се пружање здравствене заштите не може организовати на други начин.

Имајући у виду овакво законско решење, које је у примени од 11. априла 2019. године, одређивање прековременог рада запосленом који ради на пословима на којима је уведено скраћено радно време не представља повреду члана 53 став 4 Закона о раду и у вези са овом неправилношћу која је постојала у 2018. години, ревизор се уздржава од давања препоруке.

VII ПРИЛОГ УЗ ЗАКЉУЧАК БРОЈ 2.1.

Набавка намирница за исхрану болесника по закљученим уговорима о јавним набавкама

Управни одбор Здравственог центра је на седници одржаној дана 12. фебруара 2018. године донео Финансијски план Здравственог центра Зајечар за 2018. годину³⁹. Финансијским планом планирани расходи на конту 426000 – Материјал износе 346.542.000 динара (у укупном износу из средстава ООСО). У току 2018. године усвојена су шест ребаланса Финансијског плана за 2018. годину⁴⁰, тако да последњом изменом планирани расходи на конту 426000 – Материјал износе 378.337.000 динара.

Укупно извршени расходи за набавку намирница за исхрану болесника у 2018. години евидентирани су на конту 426823 – Намирнице за припремање хране и износе 13.402.896 динара.

Здравствени центар је у 2018. години извршио набавку намирница за исхрану болесника по закљученим уговорима о јавним набавкама у периоду 2016-2018. године. Набавке су у 2018. години извршене по основу 22 закључена уговора, од којих је код 12 уговора извршена набавка изнад уговореног износа.

Табела број 2: Преглед закључених уговора по којима је извршена набавка преко уговорене вредности

–у динарима –

Редни број	Број и датум уговора	Преузете обавезе по уговору	Извршене набавке у 2018. години	Извршене набавке преко уговора
1	2	3	4	5 = 3-4
1.	298/5 од 22.1.2018.	1.324.400	3.264.558	(1.940.158)
2.	298/6 од 22.1.2018.	288.000	339.065	(51.065)
3.	298/7 од 22.1.2018.	823.900	889.812	(65.912)
4.	298/8 од 22.1.2018.	514.591	736.329	(221.738)
5.	298/9 од 22.1.2018.	154.880	399.590	(244.710)
6.	298/10 од 22.1.2018.	931.010	1.389.767	(458.758)
7.	298/11 од 22.1.2018.	273.350	395.610	(122.260)
8.	298/12 од 22.1.2018.	746.112	1.057.179	(311.067)
9.	298/13 од 22.1.2018.	116.772	175.069	(58.297)
10.	298/14 од 22.1.2018.	1.071.688	1.944.049	(872.362)
11.	298/16 од 22.1.2018.	418.817	667.188	(248.371)
12.	298/17 од 22.1.2018.	46.380	267.341	(220.961)
Укупно:		6.709.900	11.525.557	(4.815.658)

Одредбама члана 31 Закона о јавним набавкама уређени су поступци јавних набавки као и начин доделе уговора. Одредбама члана 7 Закона о јавним набавкама прописане су набавке на које се закон не примењује.

Набавка намирница за исхрану болесника није прописана као набавка на коју се закон не примењује.

У поступку ревизије утврђено је да је Здравствени центар извршио набавке намирница за исхрану болесника најмање у износу од 4.815.658 динара преко уговорене вредности, односно без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама, што није у складу са чланом 31 Закона о јавним набавкама и чланом 56 став 4 Закона о буџетском систему.

³⁹ број 694/4 од 12. фебруара 2018. године;

⁴⁰ први ребаланс број 2013/2 од 17. априла 2018.; други ребаланс број 6694/2 од 18. октобра 2018.; трећи ребаланс број 8290/1 од 18. децембра 2018.; четврти ребаланс број 519/1 од 28. јануара 2019.; пети ребаланс број 1173/7 од 25. фебруара 2019. и шести ребаланс 2402/5 од 10. априла 2019. године;

Препоручује се одговорним лицима Здравственог центра да уведу контролне поступке којима ће обезбедити да се набавке добара и услуга не врше изнад уговорене вредности, односно да се набавке планирају и спроводе у складу са законом.

VIII ПРИЛОГ УЗ ЗАКЉУЧАК БРОЈ 2.2.

Намирнице за исхрану болесника ван спроведеног поступка јавне набавке

Здравствени центар је у току 2018. године извршио набавку намирница за исхрану болесника у износу од 13.402.896 динара. Набавка је вршена по основу уговора закључених у отвореним поступцима јавних набавки по партијама и то:

- ЈН-13/2016. године, 2 закључена уговора;
- ЈН-11/2017. године, 2 закључена уговора;
- ЈН-21/2017. године, 18 закључених уговора.

У поступку ревизије увидом у документацију и Образложење⁴¹ које је доставио Здравствени центар утврђено је да је извршена набавка намирница за исхрану болесника у износу од 758.692 динара без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама, што није у складу са чланом 31 Закона о јавним набавкама и чланом 56 став 4 Закона о буџетском систему.

Табела број 3: Преглед набавке намирница за припремање хране по добављачима

– у динарима –				
Редни број	Назив	Износ - Уговор	Износ - ван Уговора	Укупно набављено
1	2	3	4	5 = 3 + 4
1.	„Тис Митровић“ д.о.о., Зајечар	4.596.442	107.107	4.703.549
2.	„Milk House“ д.о.о., Ниш	3.603.622	/	3.603.622
3.	„NBA Patriot“ д.о.о., Књажевац	1.944.049	105.902	2.049.951
4.	„Житопромет“ а.д., Зајечар	1.035.147	530.733	1.565.880
5.	„Ruža Impex“ д.о.о., Ниш	889.812	/	889.812
6.	„Yumiss“ д.о.о., Ниш	845.749	/	845.749
7.	„Pharmaswiss“ д.о.о., Београд	195.840	/	195.840
8.	„Јужна Пруга“ д.о.о., Лесковац	112.228	14.950	127.178
Набавка намирница за исхрану болесника у периоду 1. јануар 2018. - 31. децембар 2018. године		13.222.889	758.692	13.981.581

У Образложењу одговорног лица Здравственог центра наведене су намирнице за које је извршена набавка ван спроведеног поступка јавне набавке, и то:

- Набавка брескви, црног лука и шаргарепе, која није била предвиђена Уговором о јавној набавци остварена је са добављачем „Јужна Пруга“ д.о.о., Лесковац у износу од 14.950 динара;
- Набавка младог кромпира, која није била предвиђена Уговором о јавној набавци остварена је са добављачем „NBA Patriota“ д.о.о., Књажевац у износу од 105.902 динара;
- Набавка ужине за добровољне даваоце крви, која није била предвиђена Уговором о јавној набавци остварена је са добављачем „Тис Митровић“ д.о.о., Зајечар у износу од 107.107 динара;
- Набавка намирница за које нису били закључени уговори о јавној набавци остварена је са добављачем „Житопромет“ а.д., Зајечар у износу од 530.733 динара.

Препоручује се одговорним лицима Здравственог центра да уведу контролне поступке којима ће обезбедити да се набавке добара и услуга за које не постоји разлог за изузеће од примене прописа, који уређују јавне набавке, планирају и спроводе у складу са истит.

⁴¹ број 5627 од 28. августа 2019. године;